	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Оперативен документ	7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 1 от 11

УТВЪРЖДАВАМ: _____

ДЕКАН: ПРОФ. Д-Р М. ГЪЛЪБОВА, ДМ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	Съдебна медицина и деонтология
Специалност	Медицина
Област на висше образование	Здравеопазване и спорт
Професионално направление	Медицина
Статут на дисциплината	Задължителна
Курс	V
Семестър	десети
Форма на обучение	Редовна
Образователно квалификационна степен	Магистър
Срок на обучение	6 години
Форма за проверка на знанията	Писмен изпит, тест, друга

Обсъдена на заседание на Катедрен съвет	31.10.2018 г. Протокол №224
Обсъдена на заседание на Комисия по учебната дейност	19.02.2019г., Протокол № 2
Приета на заседание на Катедрен съвет	31.10.2018 г. Протокол №224
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	19.02.2019г., Протокол № 2

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 2 от 11

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН.

Код на дисциплината	Часове				Всичко	Кредитни точки
	Аудиторна		Извънаудиторна			
049	Лекции	Упражнения Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	45	30			75	3
Практически занятия						
Семинари						
Форми на извънаудиторна работа					13	0.5
общо					88	3.5

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: ДОЦ. Д-Р РАДОСТИНА МИТЕВА, ДМ

3. АНОТАЦИЯ

Съдебната медицина е медицинска наука, която изучава и разработва медико-биологични въпроси, възникващи в работата на органите на правораздаването при разследването и съдебното разглеждане на наказателни и граждански дела.

Потребностите на съдебната практика са наложили обособяване на съдебната медицина като самостоятелна медицинска единица. Възникнала от нуждите на правораздаването и оформила се като самостоятелно научно познание, съдебната медицина изучава и разработва медицински и биологични въпроси, които се появяват в хода на наказателния и гражданския процес. Съдебната медицина е свързана с цялата медицина, която е нейна основа, с някои клонове на естествознанието, химия, физика. Тя е в тясна връзка с правните науки и правната практика, която обслужва. Състоянието и насоките на развитие на съдебната медицина се определят от една страна от изискванията и развитието на правните науки и основните клонове на естествознанието.

Деонтологията е наука за професионалния дълг на медика. Като комплекс от правила деонтологията регулира дейността на лекаря и медицинския персонал, засяга основно сферата на дълга и задълженията на лекаря. Тя е медицинска етична теория с практично-приложен характер, като изучава и формира правилата на задължително поведение, фиксира част от тях в кодекси и инструкции, определя средствата за изпълнение и средствата за контрол.

Съвременните перспективи на съдебномедицинската наука се заключават в специфично усвояване, творческо приспособяване и целенасочено ползване на онези достижения на медицинските, биологичните и други природни науки, които непосредствено могат да послужат на правораздаването, на деонтологичните аспекти на здравеопазването и за повишаване качеството на медицинското обслужване на населението.

Основни задачи на съдебната медицина и деонтология са разработването на медико-биологични въпроси с оглед нуждите на правораздаването, съдействие за подобряване на качеството и ефективността на диагностичната, лечебната и профилактичната дейност чрез разработване и анализ на специфичния съдебномедицински материал, разработва

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран:
			3 от 11

деонтологично правни въпроси в медицинската практика и съдейства за възпитаване у медицинските професионалисти на високи професионално-етични качества чрез утвърждаване нормите на медицинска етика и деонтология в тяхната професионална дейност, съдейства за усъвършенстването на наказателното, гражданското и здравното законодателство чрез привеждане в динамично съответствие на текстовете на закона с научните постижения на съдебната медицина.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ

№	Тема	Хорариум
1	Предмет, задачи и съдържание на съдебната медицина и деонтология. Права, задължения и отговорности на експерта /вещото лице/. Ново здравно законодателство на Република България. Права и задължения на лекарите.	3
2	Танатология. Умиране и смърт. Мнима смърт. Суправитални промени. Диагностика на смъртта. Съдебномедицинска класификация на смъртта. Ранни и късни трупни изменения. Организация на съдебномедицинската експертиза на труп.	3
3	Механични повреди. Класификация на оръжията. Механизми на твърдите тъпи предмети. Характеристика, динамика и съдебномедицинско значение на уврежданията от твърди тъпи предмети. Класификация на увреждане при падане от високо.	3
4	Транспортен травматизъм, класификация, видове транспорт. Задачи на съдебномедицинската експертиза при транспортния травматизъм.	3
5.	Класификация и механизъм на действие на острите предмети и оръжия. Задачи на съдебномедицинската експертиза. Класификация и механизъм на действие на огнестрелното оръжие и експлозиви. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
6.	Виталност на механичните травми. Генеза и причина за смъртта при механичните травми. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
7.	Експретиза при действие на електрически ток, високи и ниски температури. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
8.	Механични асфиксии. Класификация. Клинично протичане. Обща трупна картина на механичните асфиксии. Странгулации, диференциална диагноза, доказване на виталност и задачи на експертната. Притискане на снагата. Смърт от запушване на дихателните отвори и пътища, от удавяне, в тясно затворено пространство. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
9.	Процесуални изисквания при освидетелстване на живи лица. Телесни увреждания по нашия наказателен кодекс. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
10.	Задачи при освидетелстване на пола, интерсексуални състояния. Полови функции при жената и мъжа. Причини за нарушаване на детеродната способност. Полови престъпления по нашия Наказателен кодекс. Експретиза за установяване на бременост, аборт и станало раждане. Детеубийство. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
11.	Спорен родителски произход. Експретиза на оплодителната способност. Установяване на период на зачеване, популационни изследвания и изчисляване на вероятното бащинство. Експретиза по еритроцитни системи – ABO, MNSs, Rh, серумни системи – хаптоглобини, групоспецифичен антиген, гамаглобулини. Приложение на ДНК анализа за нуждите на	3

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 4 от 11

	съдебномедицинската наука и практика. Съдебномедицинска експертиза по вещевни доказателства.	
12.	Причини за скоропостижната смърт при деца и възрастни.	3
13.	Обща токсикология – класификация на отровите и отравянията. Установяване на отравяне. Условия на отровното действие. Специална токсикология. Морфология на отрови с местно действие. Деструктивни отрови. Функционални отрови. Отравяне с метилов и етилов алкохол. Отравяне с опиати. Задачи на съдебномедицинската експертиза.	3
14.	Деонтология. Правомерност на медицинските действия. Права и задължения на медицинския работник. Професионални правонарушения. Класификация на професионалните правонарушения в медицинската дейност. Умишлени престъпления и непредпазливи действия във връзка с медицинските действия. Лекарски грешки и нещастни случаи в медицинската практика.	3
15.	Съдебномедицинска експертиза по писмени данни при съмнение за медицински правонарушения. Организация и основни въпроси на съдебномедицинската експертиза в случаи на привличане на медицински лица към наказателна отговорност за професионални правонарушения. Евтаназия. Трансплантация на тъкани и органи. Експеримент върху човека. Прилагане на нови методи за профилактика, диагностика и лечение.	3
Общо		45 ч.

4.1. 2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум
1.	Съдебномедицинска документация.	2
2.	Мъртвопроверителство, ранни и късни трупни изменения, издаване на медицинско свидетелство за смърт.	2
3.	Повреди от твърди тъпи предмети.	2
4.	Транспортен травматизъм.	2
5.	Повреди от остри предмети, огрестрелни оръжия и взривове.	2
6.	Механични асфиксии.	2
7.	Действие на високи и ниски температури. Увреждания от електрически ток.	2
8.	Освидетелстване на живи лица по повод на нанесени телесни повреди.	2
9.	Освидетелстване на живи лица по повод на полови престъпления	2
10.	Изготвяне на съдебномедицинска експертиза при освидетелстване на живи лица. Съдебномедицинска експертиза по писмени данни.	2
11.	Съдебномедицинска експертиза на труп.	2
12.	Остри смъртни отравяния. Освидетелстване за употреба на алкохол и упойващи вещества.	2
13.	Кръвнотипово определяне по системата АВО и експертиза при спорен родителски произход.	2
14.	Съдебномедицинска експертиза по вещевни доказателства.	2
15.	Съдебномедицинска експертиза при лекарски грешки, нещастни случаи и професионални правонарушения. Условия, задължения и права при трансплантация. Евтаназия.	2
Общо		30

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 5 от 11

4.2. ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

№	Тема	Хорариум
	Придобиване на технически умения на аутопсионна техника и изготвяне на препарати, самоподготовка	13
Общо		13

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

5.1. Лекции

5.2. Упражнения

5.3. Семинари

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Система за оценяване знанията на студентите по съдебна медицина и деонтология

Крайната оценка е по шестобалната система, минималната оценка за успешното приключване на обучението е “Среден (3)”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити съпоставимостта на оценките е следната:

Отличен 6	Много добър 5	Добър 4	Среден 3	Слаб 2
A	B	C	D E	FX F

При **A, B, C, D** и **E** се присъждат кредити, както е по учебния план. При **FX** и **F** не се присъждат кредити.

Оценката се формира от три компонента:

Текущ контрол - Присъствие на лекции и упражнения и участие. Слаба оценка от текущия контрол е основание за намаляване на крайната оценка с 10%, докато; много добра или отлична оценка - за повишаването ѝ с 10%.

Практически изпит - Провежда се устно и цели да покаже придобитите практически умения. Практическият изпит включва изтегляне на един въпрос от конспекта и развиването му с показване на практически умения и тест и препарат. При оценка Слаб 2 на въпроса, теста или препаратата студентът не се допуска до теоретичен изпит. Тестът се състои от 15 въпроса, разделени по трудност. От 1-5 петти въпрос по 1 точка, 6 – 10 въпрос – 2 т., 11-15 въпрос – 3 точки. Оценяване на теста до 14 точки - FX/F, от 15 до 18 точки - D/E, от 19 до 22 точки – C, 23– 26 точки B, над 27 - A

Теоретичен изпит - Провежда се писмено с устно изложение след изтегляне на изпитни билети от три въпроса от конспекта по дисциплината. Слаба оценка по един от въпросите е основание за неуспешно положен изпит.

Оценка	Текущ контрол	Практически изпит	Теоретичен изпит	Крайна оценка	Еквивалент
	%	%	%	%	
2	≤ 6	≤ 18	≤ 36	≤ 60	FX/F
3	6,1 – 7,1	18,3 – 21,3	36,6 – 42,6	61-65	E
				66-71	D
4	7,2 – 8,1	21,6 – 24,3	43,2 – 48,6	72-81	C
5	8,2 – 9,1	24,6 – 27,3	49,2 – 54,6	82-91	B
6	9,2 - 10	27,6 - 30	55,2 - 60	92-100	A

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 6 от 11

7. ПРОГРАМА (КОНСПЕКТ)

Теоретичен изпит:

1. Определение, задачи, методи, съдържание и значение на съдебната медицина. Съдебномедицинска експертиза - определение.
2. Процесуални основи на съдебномедицинската експертиза у нас/ НПК и ГПК/. Организация на съдебномедицинската експертиза у нас.
3. Видове съдебномедицински експертизи.
4. Експерт - права и задължения.
5. Обекти на съдебномедицинската експертиза.
6. Съдебномедицинска документация.
7. Увреждания от механични фактори. Обща характеристика, класификация на механичните увреждания. Схема на описание на травматичните увреждания. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Твърди тъпи предмети- определение, видове, механизъм на причиняване на уврежданията.
8. Увреждания от твърди тъпи предмети. Охлузване - определение, механизъм на причиняване, морфологична характеристика., съдебномедицинско значение. Кръвонасядания - определение, механизъм на причиняване, морфологична характеристика, съдебномедицинско значение. Съдебномедицинско значение. Разкъсноконтузни рани - определение, механизъм на причиняване, морфологична характеристика. Съдебномедицинско значение.
9. Увреждания на костите и вътрешните органи от твърди тъпи предмети и значението им за съдебномедицинската експертиза. Травматични увреждания на зъбите. Увреждания от зъби.
10. Съдебномедицинска експертиза при падане от високо и върху плоскост.
11. Автомобилна травма - определение, класификация, основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Особенности на съдебномедицинската експертиза. Съдебномедицинска експертиза при автомобилен травматизъм. Механизми на получаване и обща характеристика на уврежданията. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Необходими допълнителни изследвания.
12. Автомобилна травма - блъскане на човек от движещ се автомобил - характеристика на уврежданията. Прегазване на човек от движещ се автомобил - характеристика на уврежданията.
13. Автомобилна травма - травма вътре в купето на автомобила - характеристика на уврежданията. Изпадане от движещ се автомобил и притискане на човек от автомобил-характеристика на уврежданията.
14. Железопътна травма - класификация, характеристика на уврежданията. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
15. Съдебномедицинска експертиза при увреждания от прободни и порезни оръжия. Механизъм на действие. Морфологична картина. Причини за смърт. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
16. Увреждания от остри предмети. Прободно - порезни предмети - морфологична характеристика на уврежданията. Посечни наранявания - морфологична характеристика на уврежданията. Причини за смърт. Задача на съдебномедицинската експертиза.
17. Класификация на огнестрелните оръжия, взривове и боеприпаси. Механизъм на получаване на уврежданията. Необходими допълнителни изследвания. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Увреждания от огнестрелни оръжия. Определение. Общи данни. Кратка съдебно -емедицинска балистика. Основни задачи на съдебномедицинската експертиза. Изстрел от далечно разстояние. Морфологична характеристика на нараняванията. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
18. Увреждания от огнестрелни оръжия. Изстрел от близко разстояние. Морфологична характеристика на нараняванията. Изстрел от упор. Морфологична характеристика на нараняванията. Задачи на съдебномедицинската експертиза.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 7 от 11

19. Увреждания от огнестрелни оръжия със сачми, атипични и самоделни огнестрелни оръжия. Характеристика на уврежданията. Задачи на съдебномедицинската експертиза. Увреждания от взривове. Морфологични находки. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
20. Витални и послесмъртни увреждания.
21. Причина и генеза на смъртта при механични увреждания.
22. Механична асфиксия. Общи данни. Прижизнено протичане на механичната асфиксия. Общи морфологични признаци при смърт от механична асфиксия. Класификация на механичните асфиксии. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
23. Механична асфиксия. Странгулации. Обесване. Загърляне. Удушване. Причини за смъртния изход. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
24. Асфиксия от притискане на снагата. Особенности на морфологината находка. Причини за смъртта. Задачи на съдебномедицинската експертиза. Асфиксия в тясно затворено пространство. Автоеротична асфиксия. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза при механичните асфиксии. Причини за смъртния изход.
25. Механична асфиксия. Удавяне. Причини за смъртния изход. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
26. Механична асфиксия. Асфиксия от запушване на дихателните отвори и дихателните пътища. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
27. Увреждания от действието на висока температура. Местно и общо действие. Овъгляване и изгаряне на труповете. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
28. Увреждания от действието на ниска температура. Местно и общо действие. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
29. Увреждания от действието на електрически ток. Увреждания от техническо електричество. Особенности на поразяване от електрически ток. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Увреждания от атмосферно електричество. Основни въпроси на експертизата при поразяване от мълнии.
30. Разстройство на здравето и смърт от действието на химични вещества /съдебномедицинска токсикология/. Общи данни, понятие за отрова и отравяне. Токсодинамика и токсикокинетика. Фактори и условия, които определят действието на отровата. Съдебномедицинско установяване на отравянията. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Класификация на отровите.
31. Отравяне с корозивни отрови. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
32. Деструктивно действащи отровни вещества. Клинична картина. Морфологична находка. Допълнителни изследвания. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
33. Хематотропни отрови. Отравяне с арсеноводород, калиев хлорат. Отравяне с въглероден окис. Клинична и морфологична картина. Допълнителни изследвания. Задачи на експертизата.
34. Отравяне с цианиди, сероводород и въглероден двуокис. Клинична и морфологична картина. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
35. Функционални отрови. Отравяне с метилов алкохол.
36. Отравяне с етилов алкохол. Резорбция, разпределение в организма, елиминация. Клинични прояви на остро алкохолно опиване. Установяване на алкохолно опиване при живи лица. Методи за установяване на употребата на алкохол. Изчисляване на алкохолното съдържание в кръвта. Съдебномедицинска експертиза на труп при отравяне с етилов алкохол. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
37. Отравяния с атропин и стрихнин. Токсикодинамика и токсикокинетика. Клинична и морфологична картина. Смъртни дози. Задачи на съдебномедицинската експертиза.
38. Отравяния с лекарствени средства. Общи данни, особености.
39. Отравяния със селскостопански препарати. Фосфорорганични съединения. Общи данни, особености.
40. Отравяния с вещества, водещи до пристрастяване и зависимост от тях. Общи данни. Отравяне с хероин, кокаин, канабис, екстази, амфетамини и други. Кратки сведения.
41. Особенности на съдебномедицинската експертиза при бактериални хранителни отравяния. Клинична и морфологична картина, необходими допълнителни изследвания. Задачи на

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		Издание: 1	
	Тракийски университет – Стара Загора		В сила от: 01.06.2011	
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	Редактиран:	
	<i>Учебна програма</i>		8 от 11	

- съдебномедицинската експертиза при небактериалните хранителни отравяния. Отровни гъби в България. Клинична и морфологична картина, допълнителни изследвания.
42. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Поводи, методи на изследване, документация. Телесни повреди по нашия Наказателен кодекс. Правни медицински понятия. Определяне на характера на телесната повреда. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза. Лека телесна повреда - чл.130 от НК.
 43. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Телесни повреди по нашия Наказателен кодекс. Средна телесна повреда – тълкуване на медикобиологичните признаци/чл.129 от НК/
 44. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Телесни повреди по нашия Наказателен кодекс. Тежка телесна повреда - тълкуване на медикобиологичните признаци /чл. 128 от НК/.
 45. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Установяване на пола и половата зрелост. Установяване на половите функции и детеродната способност у мъжа и жената.
 46. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Полови престъпления. Блудство / чл. 149 и 150 от Наказателния кодекс/. Правна регламентация и съдебномедицинска експертиза. Хомосексуални действия /член 157 от Наказателния кодекс/. Правна регламентация и съдебномедицинска експертиза.
 47. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Полови престъпления. Изнасилване /чл. 152 от Наказателния кодекс/. Правна регламентация и съдебномедицинска експертиза.
 48. Съдебномедицинска експертиза при спорен родителски произход. Кратки данни за отделните видове експертизи - кръвнотипова, хромозомна, антропометрична, ДНК-профилиране.
 49. Системата АВО и Rh. Общомедицинско и съдебномедицинско значение. Инструкции за определяне на кръвнотиповата принадлежност към системите АВО и Rh., за преливане на кръв и еритроцитна маса.
 50. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Установяване на бременност, аборт, станало раждане - кратки данни. Криминален аборт /член 126 от Наказателния кодекс/- правна регламентация и наредба за условията и реда за прекъсване на бремеността.
 51. Съдебномедицинска експертиза на живи лица. Престорени болести и самоувреждания.
 52. Съдебномедицинска идентификация на труп и живо лице. Поводи, задължения на експертизата. Прилагани изследвания.
 53. Съдебномедицинска експертиза на труп. Умиране, смърт, класификация на смъртта. Диагностика на смъртта, мнима смърт. Понятие за мозъчна смърт, клинична смърт и биологична смърт. Критерии за установяване на мозъчна смърт.
 54. Съдебномедицинска класификация на смъртта. Задължения на лекаря при мъртвопроверителство. Определяне на времето на настъпване на смъртта. Суправитални реакции за определяне на давността на смъртта.
 55. Съдебномедицинска експертиза на труп. Задачи на лекаря при огледа на трупа на местопроизшествието. Съдебномедицинска експертиза на труп. Методи. Повторна аутопсия и ексхумация. Изследване на трупове с неизвестна самоличност, обезобразени, разчленени и скелетирани трупове.
 56. Съдебномедицинска експертиза на труп. Съдебномедицинско изследване на трупове на новородени. Детеубийство /чл.120 и 121 от Наказателния кодекс/. Основни въпроси на съдебномедицинската експертиза.
 57. Определение за скоропостижна (внезапна) смърт. Фактори благоприятстващи настъпването на скоропостижната смърт. Съдебномедицинска експертиза на трупове на починали възрастни от ненасилствена скоропостижна смърт. Причини за скоропостижната смърт. Скоропостижна смърт в детската възраст.
 58. Съдебномедицинска експертиза на труп. Ранни трупни изменения. Съдебномедицинско значение.
 59. Съдебномедицинска експертиза на труп. Късни трупни изменения. Съдебномедицинско значение.
 60. Съдебномедицинска експертиза на веществени доказателства. Определение. Общи данни. Изземване, опаковане и изпращане на веществени доказателства за изследване.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 9 от 11

61. Съдебномедицинска експертиза на веществени доказателства. Изследване на петна, съмнителни за кръв. Изследване на петна, съмнителни за зацапвания със сперма. Основни въпроси и методи на изследване. Изследване на косми. Основни въпроси и методи на изследване. Изследване на други отделяния, тъкани и органи от човека.
62. Съдебномедицинска експертиза по писмени данни.
63. Понятия за медицинска етика, медицински морал. Медицинска деонтология. Медицинско право. Общо определение и връзка между тях. Медицинска деонтология - определение, същност. Деонтологични източници- същност, видове, значение.
64. Правомерност на медицинската дейност. Професионална правоспособност на медицинските работници. Основни права и задължения на медицинските работници. Съгласието на болния за изследвания и лечение. Извършване на медицинска дейност на съвременното ниво на медицинската наука и практика.
65. Принудително лечение по Наказателния кодекс. Задължително лечение по Закона за здравето /глава V/ и по Правилника за Приложение на Закона за здравето /раздел II/. Задължителни прегледи, изследвания и медицински манипулации по Закона за здравето.
66. Прилагане на методи за диагностика и лечение, които водят до временна промяна в съзнанието. Прилагане на нови методи и средства за профилактика, диагностика и лечение. Експеримент върху човека.
67. Трансплантация на тъкани и органи на човек - нормативна уредба в нашата страна.
68. Евтаназия - същност, видове.
69. Класификация на професионалните нарушения и неблагоприятни последици в медицинската практика. Понятие за “безрезултатни престъпления”.
70. Умишлени престъпления в медицинската практика. Незаконно лекуване. Умишлени престъпления в медицинската практика. Неоказване на медицинска помощ. Нарушение на санитарно - протвоекпидемични правила, правилата за работа с наркотични, силно действащи или отровни вещества. Издаване на чужда тайна. Издаване на неверни медицински документи. Извършване на аборт.
71. Лекарска професионална тайна. Служебна тайна. Наказателна отговорност.
72. Наказателна отговорност на медицинските работници при престъпления от непредпазливост. Понятие за “правно - регламентирана дейност”, “източник на повишена опасност”. Форми на непредпазливост - незнание. Немарливост /небрежност/, нехайство, самонадеяност и лекомислие. Съпричинителство в медицинската практика.
73. Медицинска грешка (лекарска грешка) – определение, същност, видове. Нещастен случай в медицинската практика. Ятрогения – определение, същност.

Практически изпит:

1. Мъртвопроверителство - лекарски задължения.
2. Допълнителни методи за изследване при механични увреждания - проба за пневмоторакс, проба за въздушна емболия, проба за мастна емболия и др.
3. Дифениламинова проба за доказване на неизгорели барутни частици.
4. Проби за доказване на карбоксиемоглобин.
5. Освидетелствуване за употреба на алкохол и наркотични вещества. Ориентировъчни проби за алкохол приложими при живи лица и трупове. Вземане на проби за изследване на алкохол от живо лице и от труп.
6. Макроскопско изследване на косми. Микроскопско изследване на косми.
7. Изготвяне на хистопрепарати от влагалищен секрет.
8. Вземане на проби за химическо изследване при живи лица. Вземане на проби за химическо изследване от трупове.
9. Вземане на материал за вирусологично, бактериологическо, ботаническо и биологично изследване.
10. Достъпни лабораторни изследвания на петна от кръв - ориентировъчни проби. Доказателствени проби за установяване на кръв. Определяне на видовата

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 10 от 11

принадлежност на петна от кръв. Определяне на груповата принадлежност на петна от кръв.

11. Определяне на кръвна група по АВО система.
12. Оглед на местопроизшествие с труп - задължения на лекаря.
13. Вземане на материали за хистологично изследване.
14. Установяване на витална реакция на труп при нараняване.
15. Хисто-диагностика на стар и пресен инфаркт.

8. ЛИТЕРАТУРА

1. Съдебна медицина и деонтология – учебник за студенти по медицина, под редакцията на проф. Ст. Раданов, МФ-София, 1997
2. Съдебна медицина и медицинска деонтология - учебник за студенти по медицина, под редакцията на проф. Ст. Раданов, Сиела-София, 2006
3. Енциклопедичен справочник по съдебна медицина – проф. Стойчо Раданов и доц. Петко Лисаев, Сиела – София, 2004
4. Съдебно акушерство и гинекология – доц. Петко Лисаев и доц. Григор Горчев, Карат- Плевен, 2000
5. Евтаназия или медицински контрол на умирането и смъртта – доц. Петко Лисаев, Карат- Плевен, 1999
6. Телесните повреди по наказателния кодекс на Република България – проф. Стойчо Раданов, Сиела – София, 1999
7. Медицинска експертиза на острата алкохолна интоксикация - проф. Стойчо Раданов, Сиела – София, 2001
8. Медицинска деонтология – проф. Раданов – Сиела – София, 2003
9. Ръководство за практически упражнения по съдебна медицина - под редакцията на проф. Ст. Раданов, МФ-София, 1983
10. Ръководство за практически упражнения по съдебна медицина - под редакцията на проф. Ст. Раданов, МФ-София, 1990
11. Ръководство за практически упражнения по съдебна медицина - под редакцията на проф. Ст. Раданов, МФ-София, 2003
12. Практикум по съдебна медицина – доц. Петко Лисаев, МФ

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО)

Теоретични умения:

- Да бъдат придобити знания за основните микро- и макроскопски методи на съдебната медицина.
- Да бъдат придобити знания за професионалния дълг на медика – задължения на лекар, качества на медицинския работник, отношение – лекар - болен.
- Да бъдат придобити знания за правомерност на медицинските действия, принудително лечение, прилагане на методи на диагностика и лечение, които водят до временна промяна на съзнанието, прилагане на нови методи и средства за профилактика, диагностика и лечение, експеримент върху човек, експеримент върху животни, евтаназия, трансплантация на тъкани, изкуствено оплождане и др.
- Да бъдат придобити знания за упражняване на частна медицинска практика, лекарска тайна, професионална тайна.
- Да бъдат придобити знания за професионални правонарушения и

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 11 от 11

наказателна отговорност за тях – умишлени правонарушения, непредпазливи медицински действия и незнание на професията, лекарска грешка, нещастни случаи в медицинската практика.

- Да бъдат придобити знания за етиологичните фактори, патогенетичните механизми и морфологичните промени при най-разпространените инфекциозни заболявания, заболяванията на бремеността и новороденото и професионалните заболявания.
- Да бъдат придобити знания за етиологичните фактори, патогенетичните механизми и морфологичните промени при ятрогенни въздействия (реанимационна патология) и лекарствената патоморфоза.
- Да бъдат придобити знания за основните съвременни методи в диагностиката на патологичните и туморните процеси - хистохимични и имунохистохимични методи.

Практически умения:

- Да бъдат придобити умения за хистологична диагностика на основни патологични процеси.
- Да бъдат придобити умения за вземане на цитологичен, биопсичен и некропсичен материал - фиксиране, обозначаване и съхраняване.
- Да бъдат придобити умения за вземане и изработване на интраоперативно спешно хистологично изследване – гефрир.
- Да бъдат придобити умения за основните дисекционни техники при извършване на патологоанатомична аутопсия.
- Да бъдат придобити умения за макроскопска диагностика на най-често срещаните патологични процеси по време на аутопсия.
- Да бъдат придобити умения за изграждане на окончателна патологоанатомична диагноза (основно заболяване, усложнения, фонове заболявания, конкуриращи заболявания, съпътстващи заболявания и причина за смъртта) – съпоставянето ѝ с клиничната диагноза.

